

LETNISKA I OSIEDLA PODSTOŁECZNE

Podkowa Leśna

Piękne osiedle podwarszawskie

Letni salon stolicy

• Placówki Polskie w Podkowie - Leśnej •

MYDLARNIA

Sprzedaż naczyń kuchennych i fajansów

MIECZYSLAW TRZOSOWSKI

Podkowa Leśna ul. Żółwińska

Ceny niskie

APTEKA

Mgr. J. Wojnarowski

Podkowa - Leśna - Główna tel. 492-12

Sklep galanteryjny
i norymberszczyzna

Marja Mieszkowska

Podkowa - Leśna - Główna

Towar solidny. Ceny umiarkowane

SKŁAD MATERIAŁÓW

APTECZNYCH i FARB

FR. SOKOŁOWSKI

Podkowa - Leśna - Główna

Sklep spożywczy i sprzedaż wszelkich towarów wcho-
dzących w zakres gospodarstwa domowego

≡ **ANNA BONIKOWSKA** ≡

Podkowa - Leśna. Brwinowska 4
Towar zamówiony odsyłamy do domu

ZAKŁAD KRAWIECKI

Władysław Wacławek

Podkowa - Leśna
Główna

Wykonuje ubiory męskie oraz
okrycia damskie. Robota solidna

PENSJONAT „PRZEDWIOSNIE”

W PODKOWIE LEŚNEJ ul. PARKOWA.

Miejscowość piękna. sucha, lesista — park — plaża — tenis — tor
sanieczkowy i inne sporty. Pensjonat czynny cały rok, urzą-
dzenie komfortowe, kuchnia wykwinna.

Pokoje zamawiać — telefon II Podmiejska Podkowa Leśna Nr 4.90.06.
Dojeżdża się do Podkowy Zachodniej.

Sanatorium „Karolin”

Towarzystwo Opieki nad Nerwowymi i Psychicznie Chorymi prowadzi sanatorium „Karolin”, do którego dojeżdża się koleją elektryczną do stacji Otrębusy.

Sanatorium to obliczone jest na 40 miejsc. Kieruje nim dr. Jan Szczeniowski przy pomocy asystentki dr. Zofii Bajkowskiej.

W „Karolinie” szeroko stosowana jest fizykoterapia, lampa kwarcowa, solux, elektryzacja, kąpiele i t. d.

Każdy kuracjusz otrzymuje od lekarza książeczkę kuracyjną z rozplanowaniem dnia, wyszczególnioną dietą, zabiegami oraz odpowiednim wskazaniem lekarskim.

Sanatorium znajduje się w ładnym lesie. Pokoje są jedno i dwuosobowe. W pokojach pojedynczych kuracjusze płać 12 — 14

zł. dziennie, a w dwuosobowych 10 zł. Sanatorium jest czynne cały rok.

Mówią, że...

W Podkowie Leśnej mówią, że... Zarząd Dóbr nie bardzo dba o to, by wypłacić swoje zobowiązania odnośnie urzędów publicznej użyteczności. Rowy odwadniające są zamulone, co sprzyja rozmnażaniu się komarów... Większość dróg i ulic znajduje się w stanie, godnym pożałowania i nieliczącym z pięknymi pałacami pp. parcelantów, którzy na Podkowie Leśnej dobrze zarobili, ale... nie poczuwają się do świadczeń na rzecz dobra publicznego...

Zła przemiana materii przyspiesza starość

Zanieczyszczona krew wskutek złej przemiany materii może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, łamanie w kościach, bóle głowy, podenerwowanie, bezsenność, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstruencji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tyfca, mdłości, język obłożony. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalna, zgodna z naturą kuracja

jest normowanie czynności wątroby i nerek. Przeszło dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtacze, artretyzmie mają zastosowanie zioła lecznicze „Cholekinaza” H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysła: Labor. Fizjolog. - Chem. „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

Na zaproszenie grona obywateli z Leśnej Podkowy jedziemy do tego osiedla, by zapoznać się na miejscu z warunkami, w jakich żyją tutejsi mieszkańcy, oraz z potrzebami osiedla.

Jedziemy, naturalnie, Elektryczną Koleją Dojazdową, która jest tutaj jedynym środkiem lokomocji.

KOLEJKA

Kolej ta uruchomiona została w r. 1927 i posiada, licząc do Grodziska 32.3 km. długości, z czego 4 km. przypada na odcinek miejski w Warszawie. Pomiedzy Warszawą, a Podkowie Leśną, t. j. na długości 14 km., linia jest dwutorowa, na pozostałej długości jednotorowa. Wóz motorowych jest dwadzieścia i 20 doczepnych, a wozownia znajduje się w Grodzisku. Prąd trójfazowy dostarcza Elektrownia Okręgowa w Pruszkowie.

E. K. D. zatrudnia ogółem 400 pracowników umysłowych i fizycznych. Bilet jednorazowy do Podkowy Leśnej kosztuje zł. 1.40, powrotny 2.50, miesięczny normalny 23 zł., ulgowy dla urzędników państwowych 19 zł. i dla młodzieży szkolnej 12 zł. Oprócz tego wprowadzone zostały imienne, 8-mio przejazdowe bilety tygodniowe w cenie zł. 5.60.

Przy kolei powstało i rozbudowało się wiele osiedli.

Jazda koleją elektryczną jest dobra, wygodna, tylko, że trwa ona zbyt długo — do Podkowy Leśnej 50 minut. Przyczynia się do tego duża liczba przystanków: 13 od granicy miasta i kilka w obrębie Warszawy. Szczególnie na wąskich ulicach Warszawy wozy

posuwają się z konieczności wolno.

PARK I KĄPIELISKO

W Podkowie Leśnej najbardziej uczęszczanym miejscem jest duży, malowniczo położony park, w którym znajduje się Kasyno, ładnie urządzone i pozostające pod fachowym kierownictwem. Do parku i Kasyna ściągają w soboty i niedziele liczne rzesze wycieczkowiczów z Warszawy. Szkoda tylko, że park nie jest jeszcze należycie urządzony, jak przystało na „letni salon stolicy”.

Podkowa Leśna dotychczas nie miała kąpieliska, ani plaży. Brakowi temu starają się zaradzić właściciele 30-morgowego gospodarstwa w sąsiednim Młochówku, dr. Borawscy, którzy oprócz ryba jeden ze stawów, urządzając tu w r. b. kąpielisko. W krótkim czasie liczba gości przekroczyła pół tysiąca. Na przyszły rok właściciele projektują inwestycje: pogłębienie stawu, zgromadzenie większego zapasu wody i nawiezenie piasku na plażę.

Opowiadano nam o zabawnym incydencie, jaki zdarzył się w tym kąpielisku. Jedna z kąpiących się pań podniosła wielki krzyk, że pełźnie do niej wąż. Okazało się jednak, że to nie wąż, a zwykły węgorz, który przywędrował z sąsiedniego stawu...

Osobliwością gospodarstwa dr. Borawskich są wydry, których właściciele radzi by się jak najszybciej pozbyć, robią one bowiem w gospodarstwie duże spustoszenia. Dr. Borawscy zapraszają do siebie myśliwych, którzy mają ochotę zapolować na wydry, zaznaczając, że będzie to polowanie zupełnie bezpłatne.

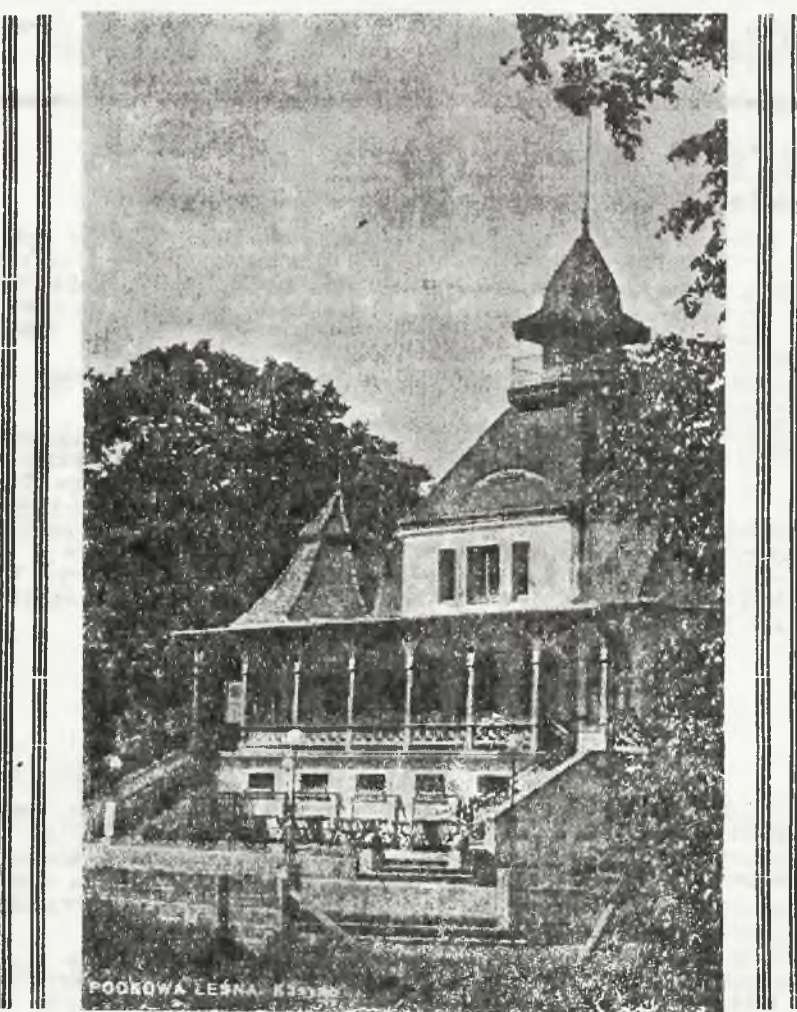
PIERWSZORZĘDNY PENSJONAT

**„KARMENCITA”
LUDMIŁY
GAJEWSKIEJ**

Podkowa Leśna Główna
DOM WŁASNY
CZYNNY CAŁY ROK
TELEFON DRUGA PODMIEJSKA

490-08

Urządzenia komfortowe
Kuchnia wykwinna

Restauracja - Kawiarnia „CASINO” w Podkowie Leśnej, położona w pięknym parku. Tarasy. Orkiestra. Dancing. Brydż. Kuchnia pierwszorzędną pod zarządem Bolesława Jankowskiego. Przyjmuje zamówienia telefon 4.92-67. Gabinety. Ceny umiarkowane.

KOŚCIÓŁ

W Podkowie Leśnej zwraca uwagę ładny kościółek, wybudowany 5 lat temu, którym opiekuje się i odprawia w nim nabożeństwa ceniony i lubiany przez wszystkich ks. kapelan Kolański. Ze względu na szczupłość miejsca ostatnio dobudowana została kaplica, chór i powiększona zakrystia. Sprowadzony został również kamień trembowelski, z którego wykonane będą pergole pod kierunkiem inż. Zborowskiego.

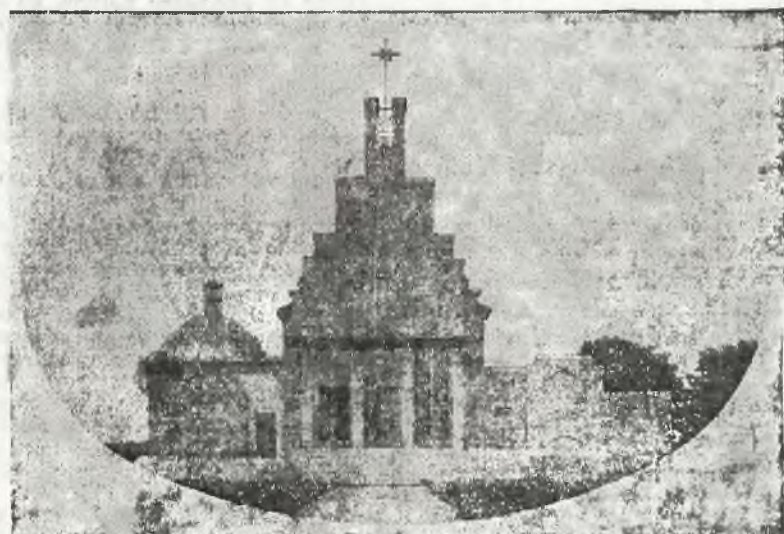
Ponieważ jest to kościół pod wezwaniem św. Krzysztofa, patro na automobilistów, zjeżdżają się tu oni zwykle w maju, na początek sezonu, dla wysłuchania Mszy św. Tutaj również dokonywane jest poświęcenie nowych aut.

dzielne zabawy w parku. Wobec sprzeciwów jednak, zaniechano urządzania zabaw. Ostatnio Tow. ufundowało własnym kosztem tabliczki na ulicach. Towarzystwu przewodniczył do niedawna zastępca naczelnego lekarza Ubezpieczalni Warszawskiej, dr. Stefan Purski, który jednak w r. b. zrzekł się, a prezesurę objął dyr. Dzikiewicz.

Sołtys Podkowy, p. Liberda, który funkcję swe pełni honorowo, przystąpił do organizowania Ochotniczej Straży Pożarnej. Remiza strażacka ma być wzniesiona kosztem sołectwa i P. Z. U. W.

BEZ ŻYDÓW

Żydów w Podkowie Leśnej jest stosunkowo mało. Wśród właścicieli nieruchomości jest ich kilku

Kościół automobilistów i lotników pod wezw. św. Krzysztofa w Godkowie

BOLĄCZKI

Wycieczkowicze czują się tu na ogół dobrze i dlatego chętnie Podkowie Leśną odwiedzają, chociaż, jeśli chodzi o jazdę autem, jest ona utrudniona złym stanem dróg co szczególnie daje się we znaki wiosną i jesienią, w czasie roztopów i śloty.

Stali mieszkańcy natomiast narzekają na liczne braki i bolączki.

Rozmawiamy właśnie z jednym z miejscowych obywateli, który podkreśla, że zawiązana została w Podkowie Spółka Drogowa, która ma już zatwierdzony statut, ale walne zebranie nie jest zwołowane. Spółka ta miała w r. b. przystąpić do roboty, tymczasem nastąpiła zwłoka.

Jak nas informują, duży kłopot jest z urządzeniem i konserwacją chodników, zieleńców i rowów odwadniających. Rada Gromadzka i sołtys twierdzą, że w myśl ustawy parcelacyjnej, powinien to robić Zarząd Dóbr.

SOŁECTWO

Sołectwo tutejsze ma ładnie urządzone kancelarie, stałych urzędników oraz kilku umundurowanych milicjantów, pełniących służbę w nocy.

Budżet roczny sołectwa wynosi około 40 tys. zł. Opłaty obywateli na rzecz gromady są dobrowolne, nie ma bowiem uprawnień ustawowych, a Podkowa Leśna należy do gminy wiejskiej Helenów, która poza tym że ściąga z osiedla trochę opłat, nie interesuje się nim wcale.

Sołectwo uruchomiło własną wytwórnię płyt chodnikowych i w miarę możliwości porządkuje ulice. Nie jest to jednak sprawa łatwa, gdyż ulice zajmują dużą przestrzeń, a domów w Podkowie Leśnej jest wszystkich 250.

Podkowa Leśna dotychczas nie ma szkoły, chociaż plac już jest, podarowany przez p. Iwaszkiewicza, spadkobiercę Lilpopa.

Osiedle to odznacza się tym, że brak jest ludzi do pracy społecznej. Tak przynajmniej mówią nieznani tutejsi społecznicy. Jeden z nich charakteryzuje podkowską, jako „przelotnych ptaków”. Faktem jest to, że większość mieszkańców pracuje w Warszawie, a po powrocie, zamyka się w czterech ścianach swojej willi.

Tow. Przyjaciół Podkowy Leśnej przez jakiś czas urzędowało pod nadzorem energicznego księdza Kapelana Kolańskiego nie-

Ponieważ dawniej obowiązywały ograniczenia dla żydów przy nabywaniu placów, później nie wiadomo dlaczego zniesione, a podkowianom chodzi o to, by uszczelnić osiedle na przyszłość przed zażydzeniem, na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Gromadzkiej ma być podjęta uchwała, wzorowana na podobnym postanowieniu Rady Gromadzkiej w Sulejówku, o nie zatwierdzaniu żydom placów budowlanych na terenie osiedla.

Większość sklepów w Podkowie Leśnej należy do Polaków. Żydowskie sklepy są tylko dwa: mydlarnia i skład opalowy. Natomiast w sąsiednim Młochówku żydowskich sklepów jest więcej.

Dziwne historie opowiadają tu o mydlarzu żydowskim, podobno tłumaczu niemieckim z czasów wojny w Nadarzynie, który bardzo gorliwie uczestniczył przy dokonywanych u Polaków rekwizycjach, żydek ten prowadził sklep pod innym nazwiskiem. Czy urzędowi skarbowemu znane są te historie?

Jeśli chodzi o polskie placówki, to jest tu apteka mgr. Wojnarowskiego, skład materiałów aptecznych p. Sokołowskiego, mydlarnia p. Trzosowskiego, sklep galanteryjny p. Mieszkowskiej, zakład krawiecki p. Wacławka, pralnia chemiczna p. Rutkowskiej. Z zakładów gastronomicznych w pierwszym rzędzie trzeba wymienić „Kasyno” w parku, i „Promenadę”. Są tu również 2 kawiarnie, cukiernia, wędliniarnia M. Lisa, handel win p. Małuszewicza i sze reg sklepików spożywczych.

Podkowa Leśna, położona malowniczo wśród lasów, mająca ze względu na rzadką zabudowę duży rezerwar powietrza i rozmaite perspektywy, niewątpliwie, sta nie się w najbliższej przyszłości pierwszorzędnym letniskiem, byle tylko zadbać o jej uporządkowanie.

Dwa miejscowe pensjonaty polskie: „Przedwiosnie” i „Karmencita” cieszą się wśród przyjeżdżających warszawiaków dużą popularnością. Żydowskiego pensjonatu w Podkowie Leśnej nie ma, natomiast jest w Młochówku.

D. Sieński.